

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2022

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020

1900 - 2022 Εκατόν είκοσι δύο χρόνια
αδιάκοπης συμβολής στον πολιτισμό

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Το Ημερολόγιο του ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΣΥΡΙΑΝΩΝ «2022» αποτελεί αφιέρωμα στην αρχιτεκτονική κληρονομιά της Ερμούπολης, στο μοναδικό πολιτιστικό θησαυρό των δημοσίων κτιρίων και των κατοικιών, των περίφημων ερμούπολικών αρχοντικών. Η Ερμούπολη δημιούργησε το δικό της ευρωπαϊκό αστικό πολιτισμό. Ήταν η ελληνική παραλλαγή του.

Καμία άλλη ελληνική πόλη δεν παρουσιάζει τέτοια ομοιόμορφη αρχιτεκτονική εικόνα, όπως η Ερμούπολη, δημιούργημα κυρίως του 19ου αιώνα. Στο σταυροδρόμι Ανατολής – Δύσης, κεντρικό λιμάνι, εμπορικό, βιομηχανικό και πολιτιστικό κέντρο του νεοσύστατου ελληνικού κράτους και της Ανατολικής Μεσογείου, με επαφές και επιρροές από τα ευρωπαϊκά κέντρα, βρήκαν πρόσφορο έδαφος για να δραστηριοποιηθούν (κυρίως 1840–1860) Ευρωπαίοι αρχιτέκτονες, Γερμανοί (J. Erlacher, W. von Weiler, E. Ziller), Ιταλοί (P. Samprò), ο Γάλλος Vaugarthy, αλλά και πολλοί Έλληνες (Γ. Παλαμάρας, Χ. Σιώμος, Ε. Ψύχας, Ι. Βιδάλης ή Φυτάλης, Ι. Βλυσίδης, Α. Ζηνόπουλος, Δ. Ελευθεριάδης, Κ. Κοκκίνης, Α. Βιδάλης, Γ. Μεταξάς, Α. Γεωργαντάς), δημιουργώντας τον τύπο κτιρίου που ονομάζουμε Νεοκλασική Αρχιτεκτονική της Ερμούπολης, ένα συγκεκριμένο του νεοκλασικού και ρομαντικού ρυθμού.

Τα άθλια ξύλινα παραπήγματα των προσφύγων γρήγορα άρχισαν να αντικαθίστανται από λίθινες οικίες (ήδη από το 1824 και κυρίως μετά το 1829), απλές αρχικά και μνημειακές αργότερα. Η δημιουργία σχεδίου πόλεως από τους Weber και Weiler έβαλε τάξη στην οικοδομική αναρχία, καθόρισε τις κεντρικές οδούς, πλατείες, τις θέσεις των δημοτικών κτιρίων. Ο νεοκλασικός ρυθμός (πιστός στις αρχές της αρχαίας ελληνικής και ρωμαϊκής αρχιτεκτονικής) και ο ρομαντικός ρυθμός επικρατούν από τα μέσα του 18ου αιώνα και χαρακτηρίζουν την ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική για εκατό περίπου χρόνια. Ο κλασικισμός θα βρει καθολική αποδοχή στον ελληνικό χώρο. Οι αρχιτέκτονες που δημιουργούν τις πρώτες ελληνικές πόλεις έχουν την ευκαιρία να μελετήσουν απευθείας τα αρχαία μνημεία και να δημιουργήσουν κτίρια με καθαρές αρμονικές γραμμές και αξιοθαύμαστη αρτιότητα.

Οι οικίες είναι αρχικά του λαϊκού ή νησιωτικού τύπου (1821–1835), ακολουθώντας την αστική αρχιτεκτονική των περιοχών προέλευσης του πληθυσμού, με δυτικά ή ανατολικά χαρακτηριστικά (στοιχεία μακεδονικά, μικρασιατικά, κ.α.). Είναι διώροφα, στο κατώγειο η κουζίνα, τραπεζαρία, βοηθητικοί χώροι, σκάλα που οδηγεί στον όροφο, στο ανώγειο ο κύριος χώρος υποδοχής, ημιυπαίθριο χαγιάτι, δωμάτια, αυλή προς το δρόμο. Κατόπιν η μεγάλη πλειοψηφία των οικιών ακολουθεί το νεοκλασικό ρυθμό, όπως διαμορφώθηκε στην Ερμούπολη τον 19ο αιώνα, από ελληνικά και αναγεννησιακά πρότυπα. Μετά το 1870 κτίζονται νεοκλασικά κτίρια με έντονες επιρροές από την αθηναϊκή αρχιτεκτονική. Υπάρχουν αμιγείς κατοικίες ή κατοικίες με κατάστημα ή αποθήκη στο ισόγειο. Στις αμιγείς κατοικίες, στο ισόγειο υπάρχει η κουζίνα, η τραπεζαρία και ξύλινη σκάλα οδηγεί στον όροφο, με το σαλόνι, τα δωμάτια, κ.α. Τα κτίρια είναι λιθόκτιστα, με τοίχους πάχους 50–60 εκ., ξύλινα πατώματα με δοκάρια (τράβες) – τάβλες, ταβανοσάνιδα (στα ταβάνια), διαχωριστικούς τοίχους από μπαγδατί (ξύλινος σκελετός σοβατισμένος), ξύλινη στέγη με κεραμίδια και από κάτω μόνωση (φύκια – αργιλόχωμα – θηραϊκή γη), πάνω στο σανίδωμα. Η εξωτερική τοιχοδομία είναι αρμολογημένη με μεγάλες μαρμαρόπετρες ή λαξευτή. Μπορεί ο τοίχος να είναι σοβατισμένος ή όχι. Υπάρχουν μαρμάρινα μπαλκόνια, με μπαλκονοποδιές που πατάνε σε φουρούσια. Τα ανοίγματα είναι πυκνά με πλαίσιο. Σταδιακά η διακόσμηση γίνεται πλουσιότερη, με βάσεις, επίκρανα, επιστήλια, παραστάδες. Ο αθηναϊκός τύπος οικίας έχει μάρμαρο στη βάση, πήλινα κολωνάκια, ακροκέραμα, πήλινα αγάλματα, χυτοσίδηρο στις σιδεριές, σιδηροδοκούς στα πατώματα, κ.α.

Σε καμία άλλη πόλη της Ελλάδος δεν έχουν διατηρηθεί τόσες πολλές και τόσο καλοδουλεμένες τοιχογραφίες. Πολλές είναι δημιουργίες Ιταλών ζωγράφων (όπως ο G. Tammi που υπογράφει τα έργα του σε δύο οικίες), αλλά και Ελλήνων. Είναι επηρεασμένοι από τις τοιχογραφίες της Αναγέννησης

και της Πομπηίας – Herculaneum. Χρησιμοποιούν τις τεχνικές της νωπογραφίας και στερεοχρωμίας. Κυκλοφορούσαν εκδόσεις, με πρότυπα σχέδια, αλλά κάποια είναι πρωτότυπες συνθέσεις. Τα θέματα προέρχονται από την ελληνική μυθολογία-ιστορία. Αρχαίοι ποιητές – ρήτορες, μνημεία, σκηνές μαχών – ήρωες του 1821, ιστορικά πρόσωπα, τοπία, πουλιά, ζώα, ψάρια, πλοία, φυτικά μοτίβα, ανθήματα, ρόδακες, αστέρια, κ.α.

Υπάρχουν 1000 ερειπωμένα κτίρια. Κάποια αρχοντικά δυστυχώς απειλούνται με κατάρρευση, ενώ σε κάποια κινδυνεύουν ή έχουν χαθεί οριστικά οι τοιχογραφίες – οροφωγραφίες. Στηρίζουμε

τις προσπάθειες του Συλλόγου Μελετητών Μηχανικών Νομού Κυκλάδων, της ομάδας «Τα νεοκλασικά της Σύρου εκπέμπουν SOS», του Συλλόγου Αρχιτεκτόνων Κυκλάδων, του Δήμου Σύρου-Ερμούπολης που στοχεύουν στην επιτάχυνση της διαδικασίας αδειοδότησης από το ΥΠΠΟ (σήμερα απαιτούνται 2-4 χρόνια), ώστε να οδηγηθούμε στη γρήγορη διάσωση, αποκατάσταση και ανάδειξη των συριανών δημοσίων κτιρίων και αρχοντικών. Οι επιπτώσεις θα είναι ευεργετικές για τον πολιτισμό, τον τουρισμό και την οικονομία.

Το όραμα των προγόνων μας, που από τις στάχτες του Αγώνα του 1821 δημιούργησαν το «θαύμα» της Ερμούπολης, ας αποτελέσει πηγή έμπνευσης και υπέρβασης για όλους μας.

Το 2020 υπήρξε έτος σταθμός για το Σύνδεσμο Συριανών, ο οποίος βραβεύτηκε (Μάρτιος 2021) από την Ακαδημία Αθηνών για την ιστορική του πορεία 120 ετών, πολιτιστικού, φιλανθρωπικού και πατριωτικού έργου. Ευχόμαστε ο Σύνδεσμος Συριανών και η Σύρα μας να ανεβαίνουν όλο και ψηλότερα.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θερμές ευχαριστίες στον Κοσμήτορα κ. Θανάπουλο Χρήστο για τη δημιουργία του παρόντος ημερολογίου.

Στον Ταμία κ. Τσαουσούγλου Πέτρο για την ιδέα και την προώθηση του ημερολογίου.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλονται: Στον Πρόεδρο του Επιμελητηρίου Κυκλάδων κ. Ρούσσο Γιάννη και στην Διευθύντρια κ. Δημακοπούλου Έλενα, στον Γραμματέα της Μητρόπολης Σύρου κ. Μαρκουίτσο Αλέξανδρο, στο Διευθύνοντα Σύμβουλο της Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλάδων Α.Ε. κ. Βολτή Κωνσταντίνο, στον κ. Κοή Σταύρο, στον κ. Ζορμπάνο Γιώργο, στον κ. Τσαλκάνη Ευάγγελο, στην κ. Κουϊμτζή Ράνια. Δίχως την άδεια και τη βοήθεια τους, δεν θα ήταν δυνατή η δημιουργία του παρόντος ημερολογίου.

Βιβλιογραφία:

«Ερμούπολη – Σύρος, Ιστορικό Οδοιπορικό», Χ. Αγριαντώνη, Α. Φενερλή, ΔΕΑΕ, Εκδόσεις ΟΛΚΟΣ, Αθήνα 1999

«Ερμούπολη», Ι. Τραυλού, Α. Κόκκου, Έκδοση Εμπορικής Τραπεζής της Ελλάδος, Αθήνα 1980

Θερμές ευχαριστίες στην ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ Ε.Ε. και στην κα Λίτσα Χαλαράμπους για την άψογη συνεργασία στην παραγωγή της έκδοσης των ημερολογίων μας.

Ευχαριστούμε με όλη μας την καρδιά, τους χορηγούς που στηρίζουν επί σειρά ετών την έκδοση των ημερολογίων του Συνδέσμου Συριανών.

Ευχόμαστε σε όλες και όλους Ευλογημένη Δημιουργική Χρονιά, γεμάτη Υγεία, Αγάπη, Ειρήνη, Ευημερία στην πολυαγαπημένη μας Σύρο.

Δημήτρης Στ. Βαφίας

Βαφίας
Πρόεδρος Συνδέσμου Συριανών

Παραγωγή: **ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ**

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020

ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ

Δημαρχείο (1876-1889), έργο του E. Ziller, δημαρχούντος Δ. Βαφιαδάκη, από τα μεγαλύτερα δημαρχεία της Ελλάδος και σίγουρα το λαμπρότερο. Τονισμένο το κεντρικό μαρμαρίνο τμήμα με αέτωμα και δύο μακριές πτέρυγες, χωρισμένες με παραστάδες και πύργους στις τέσσερις γωνίες του κτιρίου. Ο πρώτος όροφος, όπου οδηγεί μνημειακή μαρμαρίνη κλίμακα, είναι τοσκανικού ρυθμού, ο δεύτερος ιωνικού ρυθμού και στο επίπεδο των πύργων κορινθιάζοντας ρυθμού. Στο εσωτερικό των δύο πλευρών, τα περιστύ-

λια και οι τοξοστοιχίες στους δύο ορόφους στεγάζονται με δικλινή σιδερένια, γυάλινη στέγη. Εύλινα δάπεδα και οροφές με χαμηλά τόξα, στηριζόμενα σε σιδηροδοκούς, λύση που πρώτος εφάρμοσε ο Ziller στην Ελλάδα. Πολύ ενδιαφέρουσα η αίθουσα συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, με ελαιογραφίες του βασιλιά Γεωργίου Α' και της βασίλισσας Όλγας (του Σ. Προσαλέντη), πορτραίτα των δημάρχων στον προθάλαμο, κ.α.

Ιανουάριος

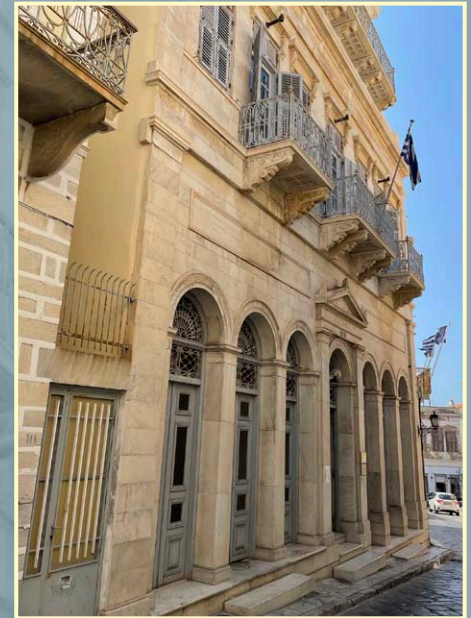
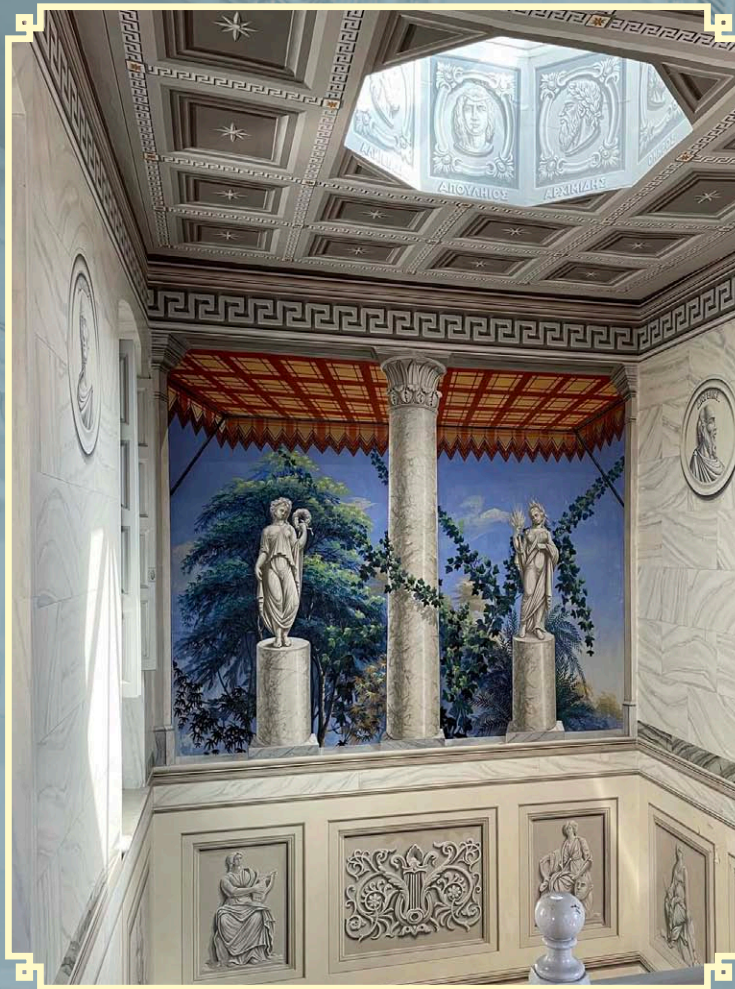
Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020

ΜΕΓΑΡΟ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ - ΒΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΡΓΑΤΟΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Κτίστηκε (1871–1873) για τον τοκιστή Α. Αναγνωστόπουλο, έργο του Ι. Βλυσίδη, με εργολάβους τους Χατζηγεώργιο Γρέκα και Π. Βαμβακά. Αγοράστηκε (1914), από τον Γ. Βελισσαρόπουλο, ιδιοκτήτη υφαντουργείου-τυποβαφείου. Περιήλθε στην Εργατική Εστία, ανακαινίστηκε (2000), σήμερα στεγάζει το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Κυκλάδων (γραφεία, ιστορικό αρχείο, κειμήλια εργατικών σωματείων). Ολομάρμαρο, με αέτωμα, στην απόληξη του κεντρικού τμήματος και στο πρόπυλο της εισόδου. Ψηλά τοξωτά ανοίγματα με σιδεριές στα καταστήματα του ισόγειου. Διακοσμημένα φουρούσια στους 3 εξώστες. Έχει τον πλέον πλούσιο ζωγραφικό διάκοσμο. Με την είσοδο στον διάδρομο που οδηγεί στην κλίμακα για τον 1ο όροφο, κόγχες με ζωγραφιστά ανθοδοχεία και λουλούδια, φατνωματική

οροφή, μαιάνδροι, ανθέμια. Απέναντι από την είσοδο σε ζωγραφιστό πλαίσιο η Κωνσταντινούπολη και η Αθήνα. Μεγάλη τοιχογραφία πίσω από τη σκάλα (τοξωτό άνοιγμα και στο βάθος πύργος και βουνά). Η κλίμακα φτάνει έως τον τελευταίο όροφο, όπου υπάρχει οκταγωνικό οπαίο και φατνωματική οροφή. Εικονίζεται δίλοβο άνοιγμα, με κολόνα στο κέντρο και δύο γυναικείες μορφές, η μία κρατάει στέφανο και η άλλη στάχνα. Βλέπει σε κήπο και πίσω προβάλλει σκέπαστρο και δίπλα Έλληνες, Ρωμαίοι, φιλόσοφοι, ποιητές, στρατηγοί (Όμηρος, Βιργίλιος, Αλκιβιάδης, κ.α.). Στους ορόφους, απεικονίζονται οι 9 Μούσες, αρχαίοι θεοί, προσωπικότητες, κιγκλιδώματα με φόντο τον ουρανό, κρεμασμένα ψάρια, φρούτα, στη τραπεζαρία, κ.α.

Φεβρουάριος

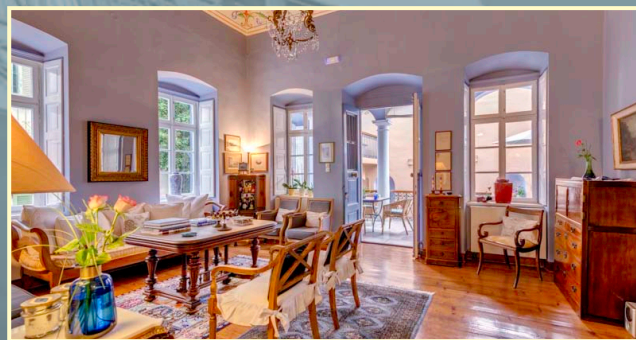
Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
28	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020

ΟΙΚΙΑ ΚΑΙΣΑΡΑ

Είναι δείγμα μεγαλοαστικής κατοικίας (1850) που κτίστηκε για το Συριανό μεγαλοδικηγόρο Καίσαρα και την οικογένειά του. Ήταν σε κακή κατάσταση, όταν το αγόρασε η κ. Ράνια Κουϊμτζή (1993) από την ενορία του Αγ. Νικολάου και το ανακαίνισε, μετατρέποντας το σε ξενώνα πολυτελείας. Στο ισόγειο ήταν οι αποθηκευτικοί χώροι, στον 1ο όροφο το σαλόνι, τραπεζαρία, μαγειρείο και η πίσω αυλή με πλυσταριό,

3 πηγάδια, ενώ στον 2ο όροφο τα δωμάτια. Από την εξώθυρα ο εισερχόμενος διασχίζει μικρή αυλή, ανεβαίνει μαρμαρίνη σκάλα, φθάνει στη σκεπαστή βεράντα με τους 2 τοσκανικούς κίονες και φατνωματική οροφή με 8 τετράγωνα. Εκπληκτική η αποκαταστημένη τοιχογραφία στην αίθουσα υποδοχής με χρωματιστά λουλούδια, πουλιά, φυτικά μοτίβα.

Μάρτιος

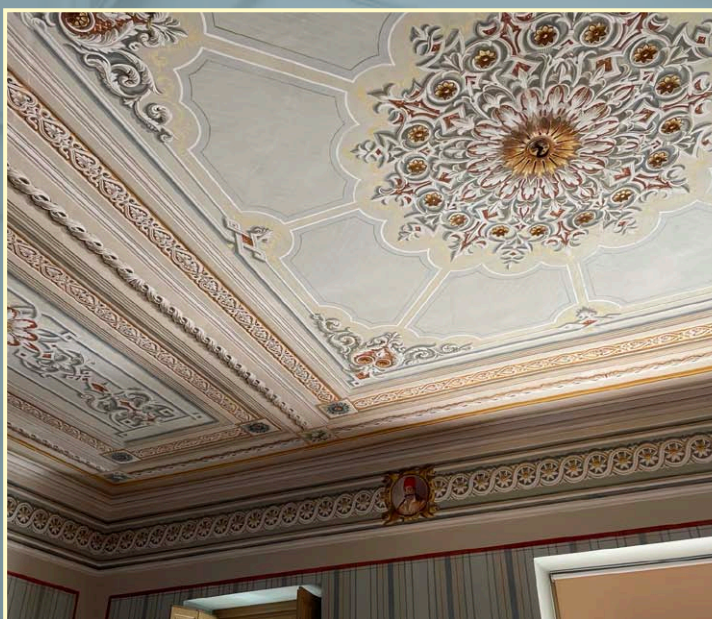
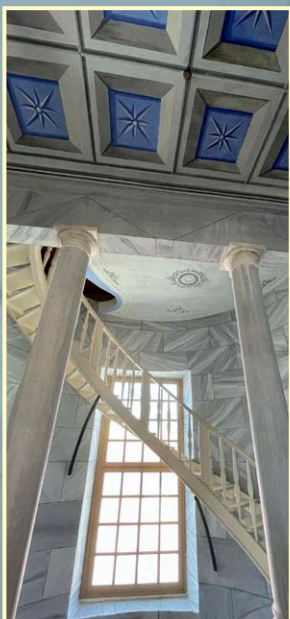
Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
28	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020

ΟΙΚΙΑ ΠΡΑΣΑΚΑΚΗ - ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Το αρχοντικό του μαρκησίου Ν. Πρασακάκη (1834–1836), πρώτο χρονολογημένο αστικό σπίτι της Ερμούπολης, έργο του J. Erlacher. Ο Ν. Πρασακάκης ήταν έμπορος, ασφαλιστής και εκπρόσωπος των Χίων στη Δ' Εθνοσυνέλευση Άργους. Εξωτερικά λιτό και συμμετρικό, με ξύλινη εξώθυρα με ανάγλυφους ρόδακες. Ο εξώστης, τα πλαίσια των παραθύρων, το κυμάτιο που χωρίζει τους ορόφους, είναι μαρμάρινα. Το κυμάτιο του 1ου ορόφου είναι από πωρόλιθο. Εντυπωσιακές οι οροφोगραφίες του ισογείου με γεωμετρικά σχήμα-

τα. Τα δάπεδα είναι μαρμάρινα. Η κυκλική μαρμάρινη σκάλα οδηγεί στον 1ο όροφο και την μακρόστενη αίθουσα υποδοχής (σήμερα γραφείο του Προέδρου και αίθουσα συνεδριάσεων), με πλούσια οροφोगραφία (1836) και απεικόνιση ηρώων του 1821 και του Ι. Καποδίστρια. Υπέροχη η αυλή με φοίνικες, μαρμάρινη μανιέρα, στοά με τοσκανικούς κίονες και κουζίνα με μεγάλο τζάκι και εκθετήριο κυκλαδικών προϊόντων της Aegean Cuisine. Στέγαζε την Α.Τ.Ε. από το 1937. Ανακαινίστηκε και στεγάζει το Επιμελητήριο Κυκλάδων.

Απρίλιος

Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020

ΜΕΓΑΡΟ ΑΝΔΡΟΥΛΗ

Τριώροφο μεγαλοπρεπές κτίριο, του Χιώτη μεγαλεμπόρου Ισιδώρου Ανδρουλή. Πολύ επιμελημένη ολομάρμαρη ισόδομη λαξευτή τοιχοποιία στην πρόσοψη, με μαρμάρινα παράθυρα, ταινίες, γείσα, επιστύλια, παραστάδες. Πέντε ανοίγματα της όψης σε κάθε όροφο, χυτές σιδεριές στα μπαλκόνια, περίτεχνες σφυρήλατες στα ανοίγματα του ισογείου. Φουρούσια πλούσια διακοσμημένα και μπαλκονοποδιές με φατνώματα και ανάγλυφες ροζέτες. Πήλινοι ακροκέραμοι και ψηλό στηθαίο κρύβει την κεραμωτή στέγη. Επιβλητικό ισόγειο, με 2 ιωνικούς κίονες. Από τη δίφυλλη ξύλινη εξώθυρα ξεκινά μαρμάρινη κλίμακα, με 2 λιοντάρια και συνεχίζει ξύλινη στον 1ο όροφο και κατόπιν στον 2ο όροφο. Τα δωμάτια στους ορόφους διατάσσονται γύρω από μακρύ διάδρομο. Φωταγωγός στο πίσω μέρος του κτιρίου. Ο διάδρο-

μος της εισόδου και του 1ου ορόφου φέρουν ζωγραφιστά φατνώματα. Τρία τοπία με πυκνή βλάστηση υποδέχονται τον επισκέπτη, πριν ανεβεί στον 1ο όροφο. Στο κέντρο της οροφωγραφίας της μεγάλης αίθουσας του 1ου ορόφου, απεικονίζεται ο Ερμής και η Αθηνά πάνω σε σύννεφα. Στην τραπεζαρία δίπλα υπάρχει πέργκολα με αναρριχητικά φυτά, άνθη, κρεμασμένα φρούτα, πουλιά, ψάρια. Στο 2ο όροφο υπάρχει υαλόφρακτο οπαίο, ζωγραφιστά φατνώματα στην οροφή, ζωφόρος με ανθέμια, γιρλάντες, λουλούδια, 2 συριανά τοπία (Χρούσα, Ερμούπολη) στις στενές πλευρές. Γυναικεία μορφή σε πλαίσιο πάνω από θύρα προς τη μεγάλη αίθουσα. Ιδιοκτησία του Ισιδώρειου Ιδρύματος. Από το 1998 λειτουργεί Café στο ισόγειο. Πολύ κακή η κατάσταση του κτιρίου στους ορόφους.

Μάιος

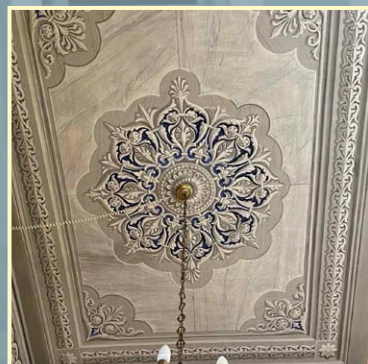
Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020

ΟΙΚΙΑ ΜΟΥΜΟΥΤΖΗ - ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΥΚΛΑΔΩΝ Α.Ε.

Το δίδυμο σπίτι Α. Αποστόλου (βιομηχάνου) – Μουμουτζή (Χιώτη τοκιστή) κτίστηκε (1887–1888) από τον εργολάβο Χατζηγεώργιο Γρέκα. Τοίχοι σοβατισμένοι, χυτές σιδεριές στα μπαλκόνια επί της πλατείας. Η κλίμακα από την εξώθυρα οδηγεί στην αίθουσα υποδοχής, με ζωγραφιστούς αμφορείς και

άνθη, σε κόγχες. Χρωματιστά βιτρώ διακοσμούν τα υπέρθυρα. Το γωνιακό δωμάτιο (του διευθυντή της Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλάδων Α.Ε.) με εκπληκτική ζωγραφική αναπαράσταση (ξύλινο κιόσκι στην εξοχή και κορίτσι που ξεπροβάλλει πίσω από το ξύλινο κιγκλίδωμα).

Ιούνιος

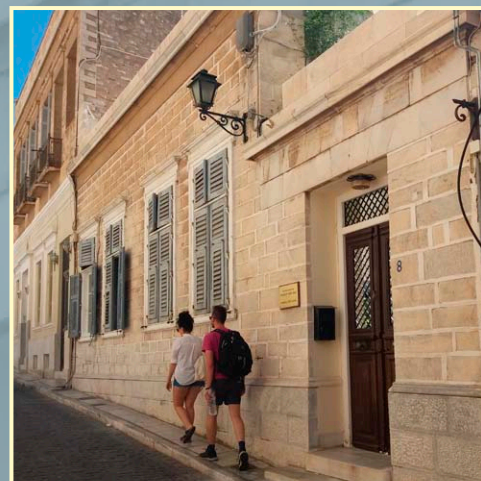
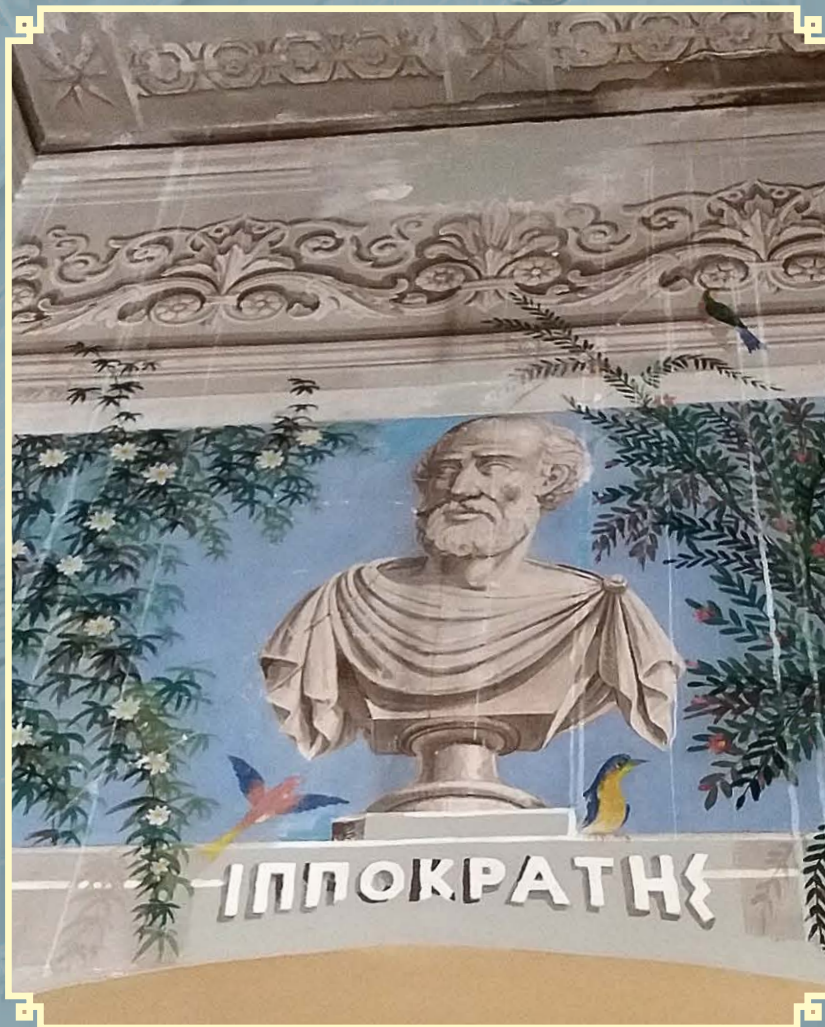
Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020

ΟΙΚΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ-ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ

Η οικία κτίστηκε για το γιατρό Δημήτριο Παρασκευά (από οικογένεια Χίων εμπόρων). Περιλαμβάνει ισόγειο (με αίθουσα υποδοχής, σαλόνι, τραπεζαρία, κ.α.). Η πίσω πλευρά, λόγω της υψομετρικής διαφοράς από τη θάλασσα, διαμορφώνεται σε πολλά επίπεδα. Μαρμάρινη ισοδομική τοιχοποιία στην πρόσοψη, βάση με αρμολογημένες πέτρες, 4 μεγάλα παράθυρα, δίφυλλη ξύλινη εξώθυρα, αυλή με μικρό κήπο και κλίμακα ανόδου στους δύο ορόφους (νεότερες προσθήκες). Θαυμάσιες οι τοιχογραφίες του G. Tammi (1878), με την υπογραφή του στην οροφografia του σαλονιού. Συνήθως οι ζωγράφοι των αρχοντικών της Ερμούπολης δεν υπέ-

γραφαν τα έργα τους. Στη μακρόστενη αίθουσα αναμονής υπάρχει ζωγραφιστό αίθριο με κολώνες, πουλιά, φυτά και τη ζωγραφική μορφή του Ιπποκράτη, πάνω από τη θύρα προς το σαλόνι (υποδηλώνοντας την ιδιότητα του πρώτου ιδιοκτήτη). Στην οροφografia του σαλονιού υπάρχει κεντρικό ρομβοειδές σχέδιο και στις γωνίες καρνάτιδες, ερωτιδείς στη ζωφόρο και ζωγραφιστή ορθομαρμάρωση. Η οροφografia της τραπεζαρίας έχει κυκλική ροζ κουρτίνα και στις γωνίες θέματα ερειπίων αρχαίων μνημείων, Αθήνας - Αίγινας. Στο ισόγειο στεγάζεται η Ιατροδικαστική Υπηρεσία Αιγαίου.

Ιούλιος

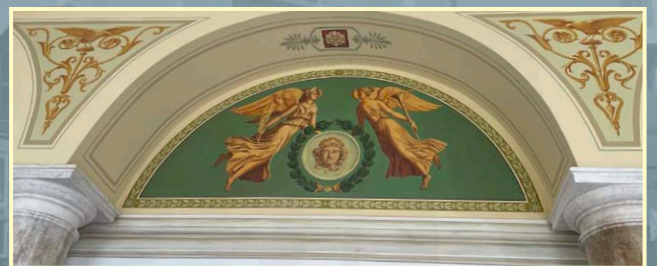
Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ «ΑΠΟΛΛΩΝ»

Το Δημοτικό Θέατρο «Απόλλων» (1862–1864, έμβλημα της πολιτιστικής ανάπτυξης της Ερμούπολης, έργο του P. Sampró (αρχιτέκτονα και της «Λέσχης Ελλάς»). Διώροφο κτίριο, με χαμηλή μαρμαρινή βάση και σοβαντισμένες όψεις. Το κεντρικό τμήμα από μάρμαρο τονίζεται από τέσσερις παραστάδες. Ενιαίο γείσο σε όλο το κτίριο, τοξωτά ανοίγματα στο ισόγειο, ορθογώνια στον όροφο. Πολυτελής η κεντρική αίθουσα, με πλατεία, χώρο για την ορχήστρα, τρεις σειρές θεωρείων και υπερώο. Εδώ έλαβαν χώρα παραστάσεις περιοδεύ-

ων ιταλικών και ελληνικών θιάσων (Κυβέλη, Κοτοπούλη, Μυράτ, Βεάκης), συναυλίες κ.α. Πρώτο έργο που παρουσιάστηκε ο Rigoletto του Verdi. Η ανακαίνιση του θεάτρου ολοκληρώθηκε το 1991, ενώ αποκαταστάθηκαν και οι θαυμάσιες τοιχογραφίες του, με δεσπόζουσα την οροφोगραφία της πλατείας με τις μορφές των: Αισχύλου, Verdi, Dante, Mozart. Στον πρώτο όροφο φιλοξενείται έκθεση με κειμήλια από τον κόσμο του θεάτρου.

Αύγουστος

Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020

ΟΙΚΙΑ Ν. ΤΑΜΒΑΚΟΥ - Δ. ΒΑΦΙΑΔΑΚΗ - ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΣΥΡΟΥ

Κτίστηκε το 1852 για λογαριασμό του Χίου εμπόρου Ν. Ταμβάκου, υπό την επιστασία του J. Erlacher και το 1878 αγοράστηκε από το δήμαρχο Δ. Βαφιαδάκη. Από το 2005, μετά την ανακαίνιση του, έδρα των διοικητικών υπηρεσιών τις Ιεράς Μητροπόλεως Σύρου (Ι.Μ.Σ.). Περιλαμβάνει υπόγειο, ισόγειο, 1ο και 2ο όροφο. Σοβαντισμένο με λίθινη, ισοδομική βάση και πρόπυλο με τοσκανικούς κίονες – αέτωμα στην κεντρική είσοδο και στη στεγασμένη βεράντα με τοσκανικούς κίονες-τόξο στην όψη της αυλής. Εξαιρετικές οι οροφografίες, στη γραμματεία (η Σελήνη οδηγεί άρμα με 2 άλογα),

η μεταγενέστερη στο γραφείο του Μητροπολίτη Δωρόθεου Β' Πολυκανδριώτη (η δοξολογία του Ιησού Χριστού από αγγέλους, ανάμεσα στη Θεοτόκο και τον Αγ. Ιωάννη Πρόδρομο), στο γραφείο του Αρχιερατικού Επιτρόπου Σύρου ή «Κινέζικο Δωμάτιο» (στο κέντρο ανθρωπόμορφη μάσκα, περιβαλλόμενη από ανθέμια, γιρλάντες, Κινέζους, Κινέζες, κ.α.). Το υπέρωο φιλοξενεί το Ιστορικό Αρχείο της Ι.Μ.Σ. και τη Βιβλιοθήκη. Επί Ιταλοκρατίας το υπόγειο ήταν δεσμοτήριο και εκτίθεται στο ισόγειο η θύρα του, με ονόματα – ημερομηνίες φυλακισμένων πατριωτών.

Σεπτέμβριος

Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020

ΜΕΓΑΡΟ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ-ΚΟΗ

Τριώροφο μέγαρο, με επιβλητικό αέτωμα και πηλίνα ακροκέραμα, κτίστηκε (1860–61) από τον Ανδριώτη μάστορα Ν. Καραβιώτη, για τον Καρυστινό μεγαλέμπορο Χ. Νικολαΐδη. Ο ενιαίος όροφος πάτησε σε προϋπάρχον κτίριο στη γωνία της οδού Μήλου. Η οροφή στο ισόγειο κατάστημα οπτικών φέρει μεγάλα σιδερένια φουρούσια. Τοιχοδομία επιμελημένη με μαρμαρίνες πλάκες στην όψη. Πέντε φουρούσια με ανάγλυφους ρόδακες στηρίζουν το μπαλκόνι του 2ου ορόφου. Το ισόγειο και ο 1ος όροφος χρησιμοποιούνται για καταστήματα και αποθήκες. Μαρμαρίνη κλίμακα οδηγεί στο 2ο όροφο,

κυρίως κατοικία. Στην οροφή του διαδρόμου και στο χωλ της εισόδου υπάρχει πλούσια φανωματική διακόσμηση. Η περίφημη οροφογραφία της κεντρικής αίθουσας με απεικονίσεις των: Δία, Ερμή, Θέμιδος, Απόλλωνα, Δήμητρας, Αθηνάς, Ποσειδώνα, Αρτέμιδος, είναι ίσως η ωραιότερη της Ερμούπολης. Στις γωνίες έξω από τον μεγάλο κύκλο είναι ζωγραφισμένοι 4 ήρωες του 1821. Ζωγραφική ζωφόρος απεικονίζει σκηνές μαχών Ελλήνων – Τούρκων.

Το σπίτι περιήλθε στον Ανδρέα Κοή, απόγονο ψαριανής ναυτικής οικογενείας.

Οκτώβριος

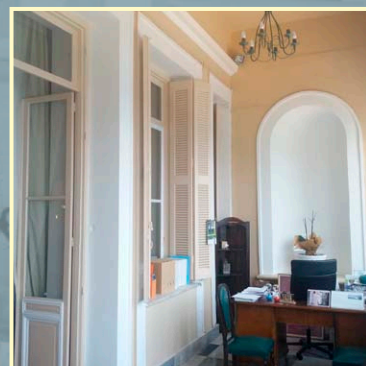
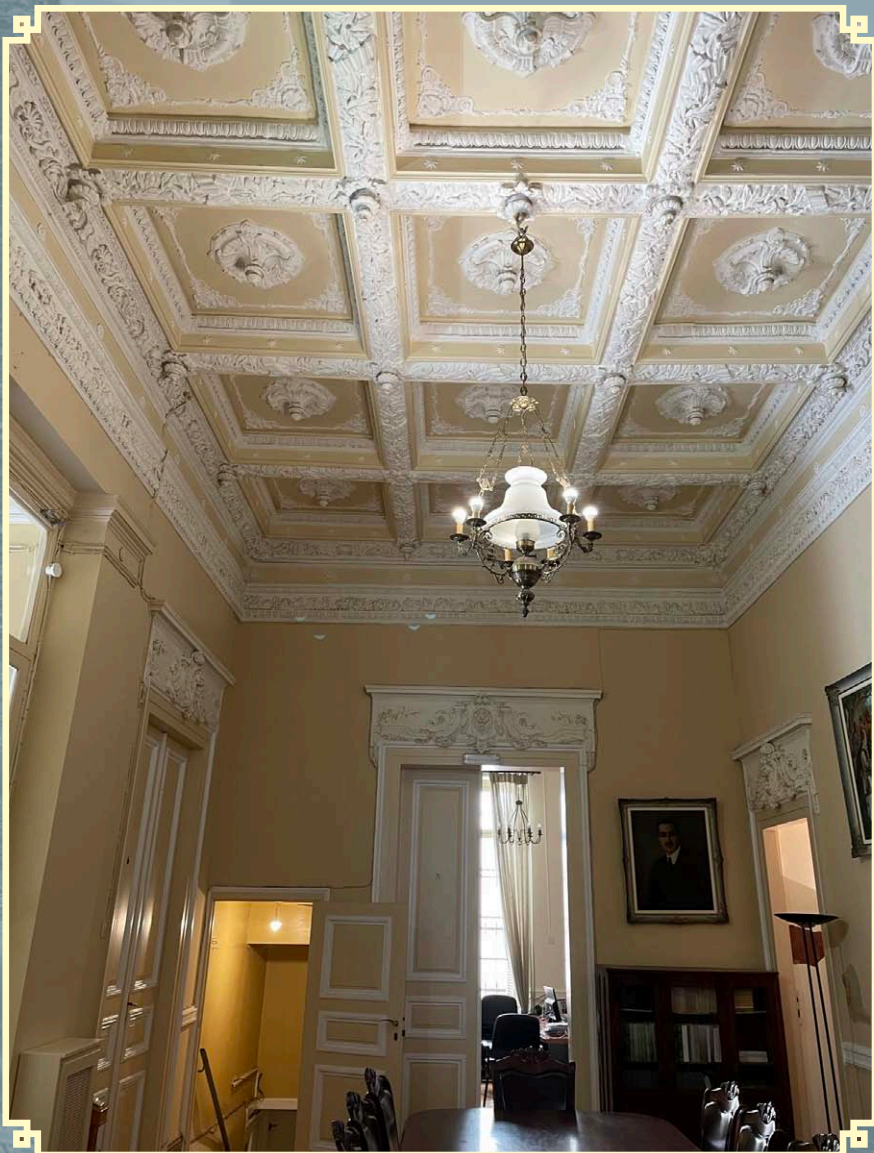
Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020

ΟΙΚΙΑ ΤΣΙΡΟΠΙΝΑ - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Ν. ΑΙΓΑΙΟΥ

Η οικία Τσιροπινά κτίστηκε (1883-'84) από τον εργολάβο Χατζηγεώργιο Γρέκα, για τον ιδιοκτήτη βυρσοδεψείου Εμμανουήλ Σαλούστρο και το γαμπρό του Κωνσταντίνο Α. Τσιροπινά (έναν από τους ιδιοκτήτες του Νεωρίου, τραπεζίτη, εφοπλιστή).

Η πρόσοψη στην πλατεία είναι μονώροφη, προεξέχον κεντρικό τμήμα με μαρμάρινο ιωνικό πρόπυλο, σοβατισμένο με μαρμαρίνη βάση. Διαίρεται με παραστάδες που φέρουν κορινθιακά επίκρανα.

Κολωνάκια και δύο γυναικεία αγάλματα στο στηθαίο. Διώροφο στην πλευρά προς τη θάλασσα, βεράντα με τοξωτά ανοίγματα, κλειστά με τζαμαρία σήμερα. Μνημειακή κλίμακα από την εξώθυρα προς την αίθουσα υποδοχής, με τα γύψινα ανάγλυφα φυτικά μοτίβα στη φανωματική οροφή. Αξιόλογες οροφografίες με φυτικά διακοσμητικά στοιχεία σε κάποια δωμάτια. Ο Αντώνιος Κ. Τσιροπινάς το δώρισε στο Δήμο (1938). Σήμερα στεγάζει την Περιφέρεια Ν. Αιγαίου.

Νοέμβριος

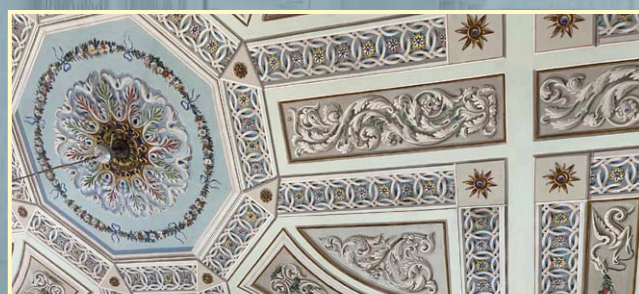
Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
31	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

από το 1900

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2020

ΟΙΚΙΑ Ι. Α. ΡΑΛΛΗ

Το διώροφο αρχοντικό έκτισε (1853–54) ο τέκτων Α. Σαρής για λογαριασμό του Ιωάννη Λαυρεντίου Ράλλη (φιλικού, ασφαλιστή, πρωτεργάτη του εποικισμού της Ερμούπολης, δημογέροντα και δήμαρχου, 1843–46). Είναι λιτό εξωτερικά. Περίφημη η οροφογραφία του ισογείου δωματίου, με 4 πλοία σε κυκλικά ανθεμωτά πλαίσια στις γωνίες και ο Ποσειδώνας με το άρμα του στο κέντρο. Στην οροφογραφία δωματίου του

Ιου ορόφου, κυριαρχεί στο κέντρο ο Ήλιος πάνω στο άρμα του και πουλιά σε κυκλικά πλαίσια στις γωνίες. Η εγγονή του Ι. Ράλλη, Αικατερίνη Ράλλη δώρισε το κτίριο στην Ιερά Μητρόπολη Σύρου (1951), της οποίας τα γραφεία στεγάστηκαν επί δεκαετίες. Από το 2012 στεγάζει τα γραφεία της Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ν. Αιγαίου.

Δεκέμβριος

Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ	Δευ	Τρι	Τετ	Πεμ	Παρ	Σαβ	Κυρ
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	1	2	3	4	5	6	7	8